

Beschrijving ondersteuningsniveaus binnen samenwerkingsverband Koers VO

Bron: Ondersteuningsplan Koers VO 2026-2030 (bijlage B)

1. Basiskwaliteit

De basiskwaliteit vormt het fundament van het onderwijs en is gericht op het waarborgen van een minimumniveau van onderwijskwaliteit. Hierbij wordt voldaan aan de wettelijke eisen zoals vastgelegd in het onderzoekskader van de Inspectie. De basiskwaliteit omvat indicatoren op het gebied van onderwijsproces (OP), veiligheid en schoolklimaat (VS), onderwijsresultaten (OR) en sturen, kwaliteit en ambitie (SKA).¹ Deze gelden voor het primair, voortgezet en gespecialiseerd onderwijs, met een sectorspecifieke uitwerking.

De basiskwaliteit bestaat in ieder geval uit de volgende elementen:

- Leerlingen worden voorbereid op een passende vervolgplek, met voldoende tijd om zich het onderwijsprogramma eigen te maken.
- De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding als deze afwijkt van de verwachte ontwikkeling van de leerling.
- De school biedt een veilige omgeving en heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
- De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten, sociale en maatschappelijke competenties die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm. Daarbij is het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren afgestemd op hoe leerlingen zich ontwikkelen.
- De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, met bijpassende ambities en doelen en stuurt op het behalen. De kwaliteit wordt gewaarborgd door het schoolbeleid planmatig te evalueren en bij te stellen.
- De school voldoet aan de regelgeving omtrent zorgplicht en afsluiting van het onderwijs. De school neemt zorgvuldig aan en draagt zorgvuldig over.

Van iedere school wordt verwacht dat deze voldoet aan de basiskwaliteit zoals door inspectie wordt getoetst. Dat wil zeggen dat de onderwijsresultaten (vo) van de school tenminste voldoende zijn en de domeinen onderwijsleerproces (vo en vso), veiligheid en schoolklimaat en leerlingenzorg (vso) voldoen aan de gestelde norm. Voor een uitgebreide toelichting waar scholen specifiek aan moeten voldoen op basis van het waarderingskader en de bijbehorende wettelijke vereisten, wordt verwezen naar: het [onderzoekskader voor vo en vso](#).

2. Basisondersteuning

Hieronder beschrijven we de afspraken over basisondersteuning die elke school voor voortgezet (gespecialiseerd) onderwijs binnen samenwerkingsverband Koers VO minimaal biedt, en welke kwaliteitsnormen we stellen aan de ondersteuning en de ondersteuningsstructuur.

¹ Inspectie van het Onderwijs (2021). Onderzoekskader 2021, voor het toezicht op het voortgezet onderwijs.

1. De school heeft een visie en voert beleid op inclusieve onderwijsondersteuning.²

- a) School heeft een inclusieve pedagogische en didactische visie op onderwijsondersteuning, die wordt gedragen door het team en gebaseerd is op de gezamenlijke visie en werkwijze op inclusie.
- b) Omschreven en bekend is wat de school leerlingen biedt aan onderwijsmogelijkheden en onderwijsondersteuning (begeleiding, expertise en voorzieningen).
- c) Omschreven en bekend is hoe de interne signalerings-, ondersteunings-, en begeleidingsstructuur is ingericht.

2. De school heeft een effectieve interne onderwijs ondersteuningsstructuur

- a) Taakomschrijving en verantwoordelijkheden van de ondersteuningscoördinator (oco), docenten, mentoren op het terrein van onderwijsondersteuning zijn duidelijk en transparant vastgelegd.
- b) School heeft de interne werkprocessen hierop ingericht.
- c) Binnen de interne onderwijs ondersteuningsstructuur is de rol en zeggenschap van leerling en ouders duidelijk vastgelegd.
- d) School heeft registratie van aanwezigheid en afwezigheid van leerlingen op orde en voorziet in een vast aanspreekpunt voor afwezigheid.
- e) School stemt de ondersteuning en begeleiding op planmatige wijze af op de ontwikkeling en specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling en monitort deze. Hierbij wordt naar de leerling als geheel gekeken. Ouders worden hierover geïnformeerd.

3. Het ondersteuningsaanbod van de school omvat ten minste preventieve en licht kortdurende ondersteuning op de hieronder nader benoemde gebieden.³ De school biedt die ondersteuning al dan niet in samenwerking met ketenpartners in de eerste lijn.

Domeinen	Onderdelen
Cognitief	Disharmonische profiel, (hoog)begaafdheid
Leerproblemen	Leerachterstanden rekenen, taal, extra didactische ondersteuning
Ontwikkelproblemen	Dyslexie, dyscalculie, informatieverwerkingsprobleem
Gedrag en werkhouding	Taakgerichtheid, motivatie, aandacht, concentratie, planning en organisatie
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Faalangst, teruggetrokken gedrag, sociale participatie, moeite met grenzen, sociale redzaamheid, lichte vorm van autisme
Fysieke beperkingen	Slechtziendheid, slechthorendheid, (fijn)motorische beperkingen, rolstoelafhankelijk maar zelfredzaam, langdurige ziekte
Algemene dagelijkse activiteiten	Eten/drinken
Medische problemen	Eenvoudig medische handelingen in overeenstemming met ouders
Jeugdzorg/thuisproblematiek	Ondersteuning thuissituatie, vrije tijd
Verslaving	Preventieve en licht curatieve ondersteuning (alcohol, drugs, vapen, games, social media, seks)

² Waaronder voor de ondersteuningsgebieden zoals omschreven in de landelijke norm voor basisondersteuning.

4. De school werkt op planmatige wijze bij het verlenen van ondersteuning aan leerlingen.

- a) Voor alle leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld.
- b) Het OPP bevat de wettelijk vastgestelde onderdelen: analyse van de leersituatie, ondersteuningsbehoeften, concrete werkdoelen en evaluaties
- c) Het OPP is in samenspraak met leerling en ouders opgesteld, het handelingsdeel is door leerling en ouders ondertekend en wordt periodiek geëvalueerd.

5. De school werkt continu aan de handelingsbekwaamheid en competenties van het personeel ³

- a) Docenten en andere personeelsleden beschikken over didactische, pedagogische, organisatorische en communicatieve competenties voor de begeleiding van leerlingen met hun onderwijsbehoeften.
- b) Docenten en andere personeelsleden kunnen reflecteren op het eigen handelen en staan open voor ondersteuning bij hun inclusief handelen.
- c) De school versterkt de inclusieve competenties van docenten in handelings- en opbrengstgericht werken.
- d) Docenten en andere personeelsleden benutten het scholingsaanbod en overige vormen van deskundigheidsbevordering.
- e) Schoolleiding onderschrijft en draagt inclusief schoolleiderschap uit.

6. De school werkt effectief samen met ketenpartners gericht op de leerlingondersteuning

- a) Er is een structureel multidisciplinair overleg ingericht met de externe ketenpartners.
- b) Taken, werkwijze en verantwoordelijkheden van de (interne en externe) deelnemers van het multidisciplinair overleg zijn vastgelegd.
- c) Het multidisciplinair overleg heeft meerwaarde voor de ondersteuning van leerlingen.
- d) De werkwijze van het multidisciplinair overleg wordt regelmatig geëvalueerd met de deelnemers.
- e) De school werkt conform de regionale samenwerkingsafspraken rond thuiszitters en doorgaande schoolloopbanen.

7. Kwaliteitsbewaking en cyclisch beleid: de school werkt planmatig en evalueert jaarlijks de effectiviteit van de onderwijsondersteuning.

- a) De school stelt jaarlijks de effectiviteit van ondersteuning en begeleiding vast aan de hand van vooraf geformuleerde doelen voor het ondersteuningsaanbod en beschrijven hoe deze te bereiken.

8. De school zorgt voor een goede overdracht

- a) Voor alle leerlingen met een ondersteuningsbehoefte vindt een warme overdracht plaats bij interne overgang.
- b) Ouders en leerling worden tijdig betrokken bij warme overdracht en overgang van leerlingen naar een andere school (vo en vso).
- c) De school zorgt voor goede overdracht van leerlingen bij de overgang naar arbeidsmarkt, dagbesteding en (vervolg)onderwijs.

3. Extra ondersteuning

Extra ondersteuning bouwt voort op de basisondersteuning. Dat is het geval als de ondersteuningsbehoefte complex, langdurig of intensief is – bijvoorbeeld bij meervoudige problematiek of langdurige uitval. De school kan de benodigde begeleiding niet meer binnen de reguliere structuur realiseren ondanks de inzet van de basisondersteuning. Bij extra ondersteuning is sprake van (langdurige) intensieve ondersteuning waarbij samengewerkt wordt met gespecialiseerde expertise of aanvullende formatie. Een ondersteuningsperspectiefplan (OPP) is wettelijk verplicht bij extra ondersteuning, maar het invullen van een OPP alleen maakt het nog geen extra ondersteuning: het gaat om de inzet van extra voorzieningen in de vorm van extra begeleidingsuren (tijdelijk/structureel), inhuur of uitbreiding van expertise, materialen, ruimten. Voorbeelden van vormen van extra ondersteuning zijn begeleiding van een orthopedagoog of begeleider passend onderwijs, specifieke trainingen, aangepaste middelen zoals bijvoorbeeld de Avi 1-robot. Daarnaast vallen ook de begeleiding binnen een trajectklas, leerwegondersteunend onderwijs en een OPDC-traject onder de extra ondersteuning die een school kan inzetten.